

گفتگو

اشاره

نوشتار ذیل حاصل گفت‌وگوی مؤسسه «شیعه‌شناسی» با دکتر شلمبرگر آمریکایی است. دکتر شلمبرگر روان‌پزشک است و برای شناخت جامعه شیعی ایران و کسب اطلاعات در زمینه مکتب تشیع، دو سال است به همراه همسرش در ایران به سر می‌برد. به نظر می‌رسد مشاهدات برداشت‌های ایشان به عنوان یک مسیحی از جامعه شیعی برای شیعیان ایران جالب توجه‌اند.

شیعه‌شناسی: پیش از آنکه به ایران بیایید چه شغلی داشتید؟

شیعه‌شناسی: دلیل شما از سفر به ایران چه بود؟

شلمبرگر: پیش از آنکه به ایران بیایم، به عنوان یک روان‌پزشک مشغول به کار بودم. همسر من نیز پرستار بود. ما دو بچه داریم: یک پسر ۲۶ ساله و یک دختر ۳۰ ساله. ما در ایالت ایندیانا در مرکز ایالات متحده زندگی می‌کردیم. خودم ۶۵ سال دارم و همسر من ۶۲ سال.

شیعه‌شناسی: کسی که از خارج وارد ایران می‌شود، برخی چیزها برایش جلب توجه می‌نماید. چه چیزی پیش از همه توجه شما را جلب کرد؟

شلمبرگر: بر اساس طرحی بود که می‌توانستیم متمر ثمر واقع شویم. به ما گفته شد که تحت عنوان طرح «تبادل دانشجوی» نیاز است فردی به قم بیاید؛ یعنی دانشجویانی از قم به آمریکای شمالی بروند و در آنجا درس بخوانند و تحقیق کنند و دانشجویانی هم از آمریکای شمالی به قم بیایند و در اینجا درس بخوانند؛ چون فکر کردیم که این طرح جالب است و برای کلیسای ما مفید خواهد بود؛ چرا که می‌توانست مستقیماً ایران و اسلام را بشناسد و روابط دوستانه را توسعه دهد. بنابراین، به قم آمدیم.

و محتوای آن چیزی نمی‌دانستم، اما چیزهایی که اکنون می‌دانم بسیار زیاد است و دانش کنونی من درباره شیعه با آن موقع به هیچ وجه قابل مقایسه نیست.

شیعه‌شناسی: اکنون از شیعه چه می‌دانید؟ آیا از آن خوشتان می‌آید؟ فرق آن با مذهب اهل سنت چیست؟

شلمبرگر: من چیزی درباره اهل سنت نمی‌دانم. بنابراین، نمی‌توانم شیعه را با آن مقایسه کنم. در واقع، بنده مطالعه‌ای درباره اهل سنت نداشته‌ام و فقط شیعه را می‌شناسم. اما آنچه از طریق برخی شخصیت‌های برجسته شیعه درباره شیعه یاد گرفته‌ام طوری است که احساس می‌کنم این ویژگی‌ها را خیلی دوست دارم؛ مثلاً، در امامت، که امام ویژگی متمایزکننده شیعه است، معنویت، عرفان، عشق به اجرای عدالت، عقلانیت و مانند آن وجود دارد که از ویژگی‌های بارز شیعه در اسلام هستند. من در اینجا به خاطر یادگیری و بهره بردن از این مباحث بسیار سپاسگزارم. به عقیده من، امامت موضوع بسیار مهمی است؛ چرا که قرن‌ها پس از پیامبر اکرم حضرت محمد ﷺ، مردم

شلمبرگر: به زبان ساده بگویم: برای من جالب‌ترین و تعجب‌انگیزترین مسئله ادب مردم ایران بود؛ مثلاً، در ایالات متحده وقتی می‌خواهید از در وارد شوید، خوب، وارد می‌شوید. ولی در ایران، همیشه فرد از شما می‌خواهد که ابتدا شما وارد شوید. این مسئله‌ای است که ایرانیان بدون هیچ چشم‌داشتی و برای احترام به یکدیگر انجام می‌دهند. این مسئله، یعنی احترامی که ایرانیان برای یکدیگر قایلند، برای من بسیار تعجب‌انگیز بود.

شیعه‌شناسی: پیش از آمدن به ایران، چه تصویری از تشیع داشتید؟ اکنون از آن چه تصویری دارید؟ آیا تفاوت کرده است، یا نه؟

شلمبرگر: قریب دو سال قبل از اینکه به ایران بیایم، یکی از واحدهای درسی‌ام «تاریخ خاورمیانه» بود که بخشی از آن به اسلام اختصاص داشت که نظر مرا به خود جلب نمود. اما مطلب زیادی در مورد شیعه در آن نبود. بنده قبل از اینکه بیایم، هیچ تصویری در مورد شیعه نداشتم و فقط می‌دانستم که شیعه مذهب رسمی رایج ایران است. اما در مورد معنا

و جمع شدن دور همدیگر؛ مثلاً، خانواده‌هایی که برای افطار در غروب روز رمضان دور هم جمع می‌شوند، غذاهای مخصوص، دعا‌های ویژه، آداب و رفتار ویژه که به عقیده من، خیلی مهم و جالب توجه هستند. در مراسم عاشورا هم - مثلاً - از صبح مردم وسایلی را تهیه می‌کنند که نماد شرکت در عزاداری برای امام حسین علیه السلام و خانواده او و عزاداری بر رنج‌هایی است که ایشان متحمل شدند که این مطلب نیز بسیار مهم است.

شیعه‌شناسی: اگر از شما بپرسند که شیعه را تعریف کن، مثلاً اگر به آمریکا و یا یک کشور دیگر رفتی، شیعه را چگونه و با چه ویژگی‌هایی تعریف خواهید کرد؟

شلمبرگر: پیش از همه این مطلب مورد بررسی قرار می‌گیرد که چطور می‌توان شیعه بودن را آغاز کرد، که آن پذیرفتن رهبری حضرت علی علیه السلام و جانشینان اوست و اینکه در حال حاضر، با وجود آنکه دوازده امام را ندیده‌ایم، ولی اعتقاد و باور داریم که خلق را کمک و راهنمایی می‌کنند.

مطلب دوم - که قبلاً هم بدان اشاره

می‌توانستند از امامان برای پرسش‌های خود و درک مفاهیم دینی کمک بجویند و این خیلی خوب است.

شیعه‌شناسی: رفتارهای مذهبی، مراسم‌ها و مناسک‌ها مثل شب احیا در ماه رمضان یا عاشورا را در ایران چگونه دیدید؟ آیا این رفتارها به نظر شما معقول هستند و آیا این اعمال را درک کرده‌اید؟

شلمبرگر: البته من در مراسم ماه مبارک رمضان و در مراسم عید فطر شرکت کرده‌ام، مراسم هیئت‌های مذهبی در عاشورا را نیز دیده‌ام، همچنین مراسم نمایش‌های پرشور مردم (تعزیه) را مشاهده نموده‌ام.

شیعه‌شناسی: چه درک کردید؟ آیا خوب بود؟ نظرتان چیست؟

شلمبرگر: فکر می‌کنم ماه رمضان ویژگی‌های خوبی دارد، ولی دو تا از این ویژگی‌ها به نظر من مهم‌تر از بقیه هستند: یکی تأکید و سفارش بر تجدید معنویت در این ماه است؛ قرآن خواندن بیشتر و تجدید ارتباط بیشتر با قرآن و نیز وحدت

باز خواهد گشت. البته افراد مختلف عقاید متفاوتی نیز دارند. برخی معتقدند: عیسی می‌آید و برای مدت هزار سال در زمین حکمرانی می‌کند و سپس عدالت برقرار می‌شود. برخی نیز معتقدند که ابتدا عدالت برقرار می‌شود و سپس او می‌آید. در هر صورت، اعتقاد بر این دارند که عیسی مسیح ظهور خواهد کرد. ولی من بسیار خرسندم که یاد گرفته‌ام مهدی [عجله] در حالی که حضرت عیسی نیز در معیت ایشان است، ظهور می‌کند.

شیعه‌شناسی: در مورد زنان، نظر شما چیست؟ آیا وضعیت زنان در اینجا خوب است یا در مقایسه با کشورهای غربی و آمریکا، زنان در اینجا محروم هستند؟

شلمبرگر: تا آنجا که من می‌دانم، در ایران زنان از حملات بدنی در امان هستند و نسبت به آمریکا امنیت بیشتری دارند.

شیعه‌شناسی: منظور شما از حمله بدنی چیست؟

شلمبرگر: منظور من حمله‌هایی است که به قصد سکس، به زنان صورت می‌پذیرد.

کرده‌ام - توجهی است که شیعه به عدالت دارد و اهمیتی که شیعه برای عقلانیت در دین قایل است و اینکه «وحی» در شیعه یک مطلب مهم است، که البته درک مفهوم آن احتیاج به تفکر و تعقل دارد و عقل و وحی مکمل همدیگر هستند؛ همین‌طور «معنویت» که از مؤلفه‌های عرفانی شیعه در اسلام می‌باشد که خیلی مورد تأکید اینجانب است. نکته دیگری که در اینجا می‌توان مطرح کرد «عدالت» است که - همان‌طور که قبلاً اشاره کردم - در اسلام، بخصوص شیعه، جایگاه مهمی دارد و بر اساس آن می‌تواند مطابق با اصول شیعه، از جامعه، مدارس، دولت، قوه قضائیه و هر چیز دیگر پاس‌داری کند و کودکان نیز در سایه عدالت موجود در شیعه حمایت و تربیت شوند.

شیعه‌شناسی: شیعیان معتقدند که مهدی موعود عجله می‌آید و جهان را پر از عدل و داد می‌کند. مسیحی‌ها هم معتقد به هزاره‌گرایی یا برگشت مسیح هستند. این دو را مقایسه کنید.

شلمبرگر: در این مورد، تشابهاتی میان اعتقاد شیعه و مسیحیت وجود دارد. مسیحیان معتقدند: عیسی مسیح

از روی مهر و محبت برخوردار شود، در این صورت، چنانچه فردی رهرو واقعی دینی باشد و در این راه قدم نهد، خداوند نسبت به وی و افرادی که در این طریق سیر می‌کنند و به او اعتقاد دارند، رحمان و رحیم خواهد بود.

شیعه‌شناسی: شما چند کشور را تا به حال دیده‌اید؟

شلمبرگر: ما قبل از اینکه به اینجا بیایم، قریب یک ماه در فیلیپین اقامت داشتیم. مدت چهار سال در نیجریه در آفریقا زندگی کردیم. همچنین من خودم مدت سه تا چهار ماه نیز در هائیتی زندگی کرده‌ام. البته کشورهای دیگری را هم دیده‌ام، اما فقط چند روز در آنجا بوده‌ام، در آنجا اقامت طولانی نداشته‌ام.

شیعه‌شناسی: کدام یک از ادیان را می‌پسندید؟ از نظر شما کدام یک از دین‌ها خوب است؟

شلمبرگر: به نظر من، هر یک از دین‌ها مشخصات خوب مخصوص به خود را داراست.

در ایران، احتمال اینکه زنان به زور مورد تجاوز و یا آزار جنسی قرار گیرند بسیار کم است و از این نظر، محل امنی است. در ایران، زنان پس از اینکه ازدواج می‌کنند و پیمان زناشویی می‌بندند، بیش از هر وقت دیگری ایمن می‌گردند. ولی در ایالات متحده پیمان زناشویی بدین صورتی که در ایران انجام می‌گیرد، وجود ندارد. البته برخی افراد پیمان زناشویی می‌بندند، اما آنقدر معمول و رایج نیست.

شیعه‌شناسی: هر دینی خود را حق می‌داند؛ مثلاً، ما شیعیان می‌گوییم: ما به بهشت می‌رویم و بقیه به جهنم. مسیحی هم همین را می‌گوید. نظر شما در این مورد چیست؟ آیا شما هم معتقد به این هستید؟

شلمبرگر: آنچه در مورد ادیان آسمانی می‌توانم بگویم این است که اگر پیروان این ادیان صادقانه آنچه را این ادیان به آنها دستور داده است اطاعت کنند، خداوند نیز رحمت خود را بر آنها نازل خواهد کرد. در اصل، آنچه از درجه اهمیت بالایی برخوردار است، این است که شما با افراد دیگر چگونه رفتار کنید. اگر با دیگران عادلانه، منصفانه و

شلمبرگر: در ایران، یکی از ویژگی‌های روحانی، محقق و عالم بودن است. در ایالات متحده، ما در دانشگاه‌ها و مدارس دینی استادانی مسیحی داریم که محقق هستند، اما بیشتر آن‌ها را ما کشیش می‌دانیم و در کلیسای کاتولیک «کشیش» نامیده می‌شوند. ولی کشیش در کلیسای کاتولیک با کشیش در کلیسای پروتستان تفاوت دارد. در برخی کلیساهای پروتستان، تقریباً به علم و پرورش محقق و دانشمند مذهبی توجهی نمی‌شود، در حوزه‌های ایران، به مسئله علم و دانش بسیار اهمیت می‌دهند. لذا تفاوت زیادی میان فعالیت‌های تحقیقاتی در حوزه علوم دینی ایران با آنچه در میان روحانیان مسیحی کلیسا می‌باشد وجود دارد.

شیعه‌شناسی: اگر بخواهیم جامعه شیعه ایران را آسیب‌شناسی کنید، چه ایرادهایی در آن می‌بینید؟ منظور این است که چه چیزهایی در ایران در مذهب شیعه وجود دارند که نباید وجود می‌داشتند؟

شلمبرگر: چیزی که مایلم در اینجا مطرح کنم این است که بنده شخصاً به دولت

شیعه‌شناسی: مثلاً، شیعه و سنی. شما هر دو را دیده‌اید در نیجریه و ایران.

شلمبرگر: ما در نیجریه شیعه‌ای نمی‌شناختیم. ما در جنوب نیجریه زندگی می‌کردیم که در آنجا فقط مسیحی‌ها زندگی می‌کنند.

شیعه‌شناسی: در هر صورت، شیعه و سنی را دیده‌اید. کدام یک از این‌ها به نظر شما خوب هستند؟

شلمبرگر: تاکنون سنی ندیده‌ام. اما چیزی که درباره هر دو - یعنی شیعه و سنی - شنیده‌ام این است که هر کس که این دو را دیده علمای شیعه را بیشتر دوست دارد؛ چرا که آن‌ها با تفکر عمیق و تحقیق بیشتری به مسائل می‌پردازند. اما در مورد خودم، باید بگویم که نمی‌توانم این دو مذهب را مقایسه کنم؛ چون در مورد اهل سنت چیز زیادی نمی‌دانم.

شیعه‌شناسی: روحانیت شیعه با راهبه‌های مسیحیت، از لحاظ سازمان و نقش چه تفاوت‌هایی با همدیگر دارند؟

ندارد که مرا به تعجب واداشته است؛ چرا که در مجلس، زنان وارد شده‌اند، اما در حوزه و روحانیت وارد نشده‌اند.

شیعه‌شناسی: ما در حوزه روحانی زن زیاد داریم؛ مثلاً در «جامعه الزهرا»، اما آن‌ها مشهور نیستند.

شلمبرگر: آیا این زنان می‌توانند به مردان نیز درس بدهند؟ قطعاً نه. به نظر من این خود یک مشکل است.

شیعه‌شناسی: بلی، در دانشگاه‌های ایران زنان حتی در رشته‌های معارف اسلامی به مردان تدریس می‌کنند. به لحاظ مذهبی تدریس زن به مرد اشکال ندارد.

شیعه‌شناسی: فرهنگ ایرانی دو جور است: یکی مذهبی و دیگری ملی (ایران باستان). شما این دو را چگونه دیدید؟ کدام یک غلبه دارد؟

شلمبرگر: به عقیده من، سه عامل مهم در فرهنگ ایران باستان وجود دارد: اولین عامل تاریخ تمدن و شکوه ایران است. منظورم این است که چند هزار سال پیش،

ایران خیلی علاقه‌مندم، همچنین به رهبری ایران، به ویژه به زعامت رهبر معظم آن خیلی علاقه‌مندم و نیز مشتاقم بدانم پنجاه سال آینده چه نتیجه‌ای در ایران می‌توان مشاهده کرد. به عقیده من، بسیار بهتر خواهد بود اگر مسائل به صورت مشاوره صورت پذیرد تا اینکه کارها به صورت حق «وتو» اعمال شود.

اما چیزی که امیدوارم به تفع ایران در سال‌های آینده رخ دهد این است که - سؤالی در ذهن من وجود دارد و آن این است که تا چه اندازه به یک شخص قدرت می‌دهید؟ آیا در آینده یک قدرت مطلق برای یک فرد در نظر گرفته خواهد شد و یا اینکه بر قدرت مشاوره و همکاری دیگران نیز تأکید خواهد شد؟ مسئله دیگر اینکه کلیساهای مسیحی

در ایران بسیار کم هستند و خود را خیلی محدود کرده‌اند و نمی‌توانند خیلی درباره عقایدشان صحبت کنند. آن‌ها حق ندارند در ایران برای کلیسایشان از میان جامعه مسلمانان عضو بپذیرند. من فکر می‌کنم این مشکلی است که وجود دارد.

مشکل دیگر این است که موقعیت زنان در ایران نادیده گرفته شده. برای مثال، از میان زنان، رهبری مذهبی وجود

شیعه‌شناسی: در مورد ایران چه؟

شلمبرگر: آن‌ها فکر می‌کنند که ایران جای خوبی نیست و کشور خطرناک و ناامنی برای زندگی است. این خیلی بد است. آن‌ها جاهلند. بیشتر مردم آمریکا در مورد ایران و اسلام بی‌اطلاع هستند و وقتی شما نسبت به چیزی جهل دارید، طبیعتاً از آن می‌ترسید.

شیعه‌شناسی: رسانه‌های غربی چه تصویری از ایران ارائه می‌دهند؟

شلمبرگر: وقتی من در ایالات متحده زندگی می‌کردم، یعنی حدود دو سال و نیم پیش، چیزی درباره‌ی اسلام در ایران نمی‌شنیدم. البته اکنون بیش از دو سال گذشته من از اخبار و مطبوعات آمریکایی بی‌اطلاعم، اما مردم آمریکا از رسانه‌ها و دولت آمریکا می‌شنوند که ایران از تروریسم حمایت می‌کند و به همین دلیل، از ایران می‌ترسند - که البته این حرف کاملاً غیرصحيح و ناروایی است.

شیعه‌شناسی: آنچه درباره‌ی ایران می‌گویند، مثل خشونت و تروریسم، آیا از نظر شما که مدتی در ایران زندگی کرده‌اید، همان است که آن‌ها می‌گویند.

ایران یک کشور خیرخواه و نوع دوست بوده که فرمان‌روایی قسمت اعظم دنیا را بر عهده داشته. این از ویژگی‌های بارز این کشور است که در حال حاضر، هنوز کتیبه‌ها و یادگاری‌های آن دوران وجود دارند. عامل دوم وجود دین زرتشت است که بر نکات زیبایی اشاره دارد. برای مثال، رویارویی (نیروی) خیر و شر - که فکر می‌کنم اثرات مثبتی بر جای گذاشته است. و نیز معتقدم که نقش شعر به عنوان عامل سوم جایگاه و نقش مهمی در فرهنگ ایران زمین داشته است. شعر در ایران قبل از اسلام هم وجود داشته است. فکر می‌کنم که این سه عامل در فرهنگ ایران باستان بسیار مهم هستند و جزئی از فرهنگی کنونی ایران نیز می‌باشند.

شیعه‌شناسی: برای مثال، کدام یک از این عوامل قدرتمندتر است؟

شلمبرگر: نمی‌دانم. این سؤال سختی است.

شیعه‌شناسی: آمریکایی‌ها چه تصویری از ایران، بخصوص از شیعه دارند؟ آیا اصلاً شیعه را می‌شناسند؟

شلمبرگر: بیشتر مردم آمریکا هیچ چیزی درباره‌ی شیعه و اسلام نمی‌دانند.

جا که باشی - مثلاً در متروی بسیار شلوغ تهران و یا در روستاهای دور افتاده و یا در همین قم، مردم بسیار مهمان‌نواز هستند، و این چیز بسیار مهمی است. این یک امر فرهنگی - مذهبی است. واژگان مذهبی مثل «اسلام»، «خدا حافظ»، «خدا نگهدار»، «سلامت باشید»، «الحمد لله»، «خدا را شکر»، که واژگان روزمره مردم ایران هستند، همگی ریشه و معنای مذهبی دارند و این خاطره بسیار خوبی است که من دارم. اما در آمریکا چیزی به این شکل نداریم.

شیعه‌شناسی: آیا شما با رهبران شیعه مثل یک مرجع یا آیه‌الله العظمی ملاقات داشته‌اید؟

شلمبرگر: بنده فقط با آیه‌الله مصباح ملاقات داشته‌ام.

شیعه‌شناسی: ایشان را چگونه دیدید؟

شلمبرگر: خیلی مهربان، اندیشمند و کسی که به حقوق دیگران احترام می‌گذارد. ایشان به رفاه و سلامت و مطالعات و پیشرفت ما در مطالعات خیلی علاقه‌مند بود. وقتی او را در «مؤسسه امام خمینی» می‌دیدم، خیلی با گرمی و مهربانی برخورد می‌کرد، به طوری

شلمبرگر: البته که این طور نیست. من که قریب دو سال و نیم در اینجا زندگی کرده‌ام، هیچ چیزی که نشانگر تروریسم و یا حمایت از تروریسم باشد، ندیده‌ام.

شیعه‌شناسی: سطح زندگی مردم ایران - شیعه‌ها - را در مقایسه با آمریکا چگونه می‌بینید؟

شلمبرگر: البته در آنجا درآمد یک خانواده معمولی آمریکایی بیشتر است، اما خرج زندگی هم بیشتر است. چیزی که فکر می‌کنم درباره ایران قابل توجه است - دست کم در قم، البته در مورد روستاها اطلاع ندارم - مراقبت‌های پزشکی است که خیلی خوب است، به راحتی در دسترس است و خیلی هم گران نیست. اما در ایالات متحده، میلیون‌ها نفر مشکل مراقبت پزشکی دارند.

شیعه‌شناسی: اگر به کشور خودتان برگشتید و از شما پرسیدند یک خاطره در مورد مذهب ایران یا قم تعریف کنید، چه خاطره‌ای را می‌گویید که جالب باشد؟

شلمبرگر: به عقیده من مهم‌ترین چیز مهربانی و مهمان‌نوازی مردم ایران است. هر

که من حس دوستی از سوی ایشان احساس می‌کردم.

شیعه‌شناسی: شما آینده شیعه را چگونه می‌بینید؟ آینده ما پس از بیست سال چه می‌شود؟ فکر می‌کنید در ایران چه تحولاتی پیش می‌آید؟

شلمبرگر: پیامی که دارم، این است که فرهنگ خودتان را غنی کنید. نحوه زندگی خود را بهبود ببخشید و اشتباهاتی را که ما در آمریکا مرتکب شده‌ایم تکرار نکنید. برای مثال، باید جلوی استفاده از مشروبات الکلی گرفته شود؛ چرا که استفاده از مشروبات الکلی مشکلات فراوانی برای جامعه به وجود می‌آورد.

مسئله دیگر اهمیت دادن به ازدواج و حفظ تدارم آن است که بسیار مهم می‌باشد. در ایالات متحده، آمار طلاق بسیار بالاست، اما در ایران این آمار خیلی کم است که این باید حفظ شود. در آمریکا، خانواده‌های بسیاری هستند که پدر ندارند؛ یعنی فقط مادر و بچه‌هایش اعضای خانواده هستند. در ایران نباید اجازه داد این اتفاقات رخ دهند. مسئله دیگری هم که برای اداره یک کشور اهمیت دارد، گوش دادن و عمل کردن دقیق به مذهب است.

شیعه‌شناسی: از جناب عالی که در این مصاحبه صمیمانه شرکت کردید متشکریم.

شلمبرگر: چیزی که برای خود من خیلی جالب توجه است، اینکه ایران تا پنجاه سال آینده چگونه خواهد شد. فکر می‌کنم - امیدوارم جوانان شاغل شوند؛ چرا که اشتغال در حال حاضر مشکل اصلی ایران است و اگر جوانان شغل پیدا کنند، خیلی راضی و خشنود خواهند شد. اگر روش‌هایی اتخاذ شود که جوانان و بچه‌ها تعلیم داده شوند که مطیع خداوند باشند، از مسائل بسیار مهم است. به نظر من، ایران تنها کشوری است که امور اجتماعی و سیاسی آن به نحوی است که اینطور به نظر می‌رسد که از احکام خداوند پی‌روی می‌کند. اما باید دید این روند تا بیست‌پنجاه سال دیگر به چه نحو خواهد بود.

شیعه‌شناسی: اگر بخواهید به عنوان یک مسیحی به ایرانیان پیامی بدهید که آن را بخوانند، چه خواهید گفت؟

